

“Odpravljanje temeljnih vzrokov migracij in vzpostavitev celovitih, vzajemno koristnih partnerstev s tretjimi državami je ključnega pomena.”

– dr. Anže Logar, minister za zunanje zadeve,
15. marca 2021, za časopis Delo

GLAVNE SPREMEMBE V LETU 2020

Slovenska uradna razvojna pomoč (URP) se v letu 2020 ni spremenila in je znašala 76 milijonov EUR (preliminarni podatki), kar predstavlja 0,17 % slovenskega BND. Večstranska pomoč se je v letu 2020 povečala na dve tretjini slovenske URP, kar je v nasprotju z dolgoletnim priporočilom civilne družbe, naj se dvostranska URP poveča na vsaj polovico celotne URP, in pomeni konec triletnega pozitivnega trenda zmanjševanja večstranske URP. Pripisani stroški za študente in štipendije so se ponovno povečali, in sicer na 55 % dvostranske URP, hkrati pa se je delež štipendij zmanjšal na manj kot 4 % vseh pripisanih stroškov za študente in štipendije, kar je v velikem nasprotju s skoraj 10 % v letu 2019.

Oktober 2020 je ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ) predložilo civilni družbi v posvetovanje dva osnutka smernic, in sicer o enakosti spolov in varstvu okolja. Nevladne organizacije so v skupnem odzivu ponovno poudarile, da je treba zadržati javno financiranje vseh projektov in programov, ki niso prestali ocen vplivov na okolje in enakost spolov.

Žal se slovenska vlada ni odzvala na priporočila iz lanskoletnega poročila AidWatch.

TRENDI IN NAPOVEDI ZA LETO 2021 IN POZNEJE

Slovenska vlada še ni potrdila uradne razvojne pomoči za leto 2021 in pozneje. Osnutek akcijskega načrta postopne rasti URP do leta 2030 še ni bil sprejet, niti ni bil revidiran od začetka epidemije covid-19. Osnutek pred pandemijo predvideva le 0,26 % URP/BDP do leta 2030 in vključuje znatne količine napihnjene uradne razvojne pomoči.

V prvi polovici leta 2021 je MZZ prvič v zgodovini objavilo razpis za strateška partnerstva. Ker veljavna pravila omejujejo velikost konzorcijev izvajalcev na štiri organizacije, civilna družba poziva MZZ, naj ohrani nepovratna sredstva za manjše projekte humanitarne pomoči in s tem ohrani raznolikost sektorja.

Slovenija je v drugi polovici leta 2021 drugič prevzela predsedovanje Svetu EU. Na področju razvojnega sodelovanja bo glavna slovenska prednostna naloga voda, pri čemer bo presečna prioriteta enakost spolov, glavna stebra pa zeleni prehod in človekov razvoj.

ŠTUDIJA PRIMERA:

Za krepitev in usklajevanje sodelovanja z nevladnimi organizacijami so bile leta 2013 oblikovane Smernice za sodelovanje med slovenskim ministrstvom za zunanje zadeve, nevladnimi organizacijami in mrežami nevladnih organizacij na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči.¹ Takrat so te smernice predstavljale najboljšo prakso, zdaj pa jih bi bilo treba posodobiti, da bi odražale sedanje trende in izzive ter da bi še bolj utrdile vključujoča partnerstva. Podobne smernice bi bilo treba razviti tudi za druge akterje v razvojnem sodelovanju.

PRIPOROČILA SLOVENSKEI VLADI

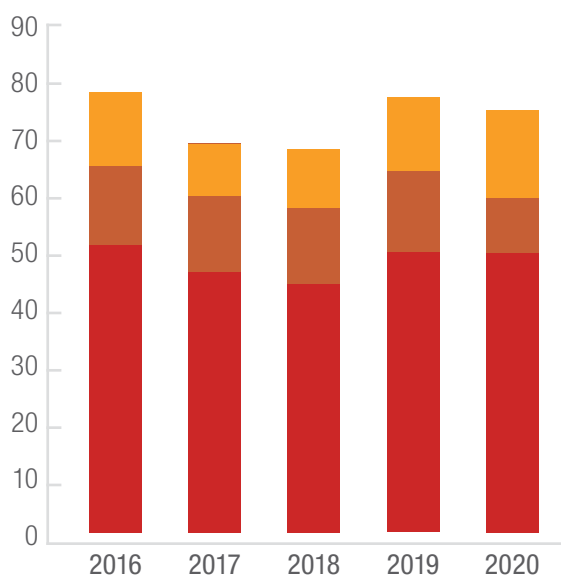
- Slovenija mora povečati svojo uradno razvojno pomoč, da bi dosegla dogovorjene cilje, pa tudi da bi se spopadla z izzivom covid-19, in sicer s povečanjem uradne razvojne pomoči na cilj 0,33 % in 0,2 % za najmanj razvite države; povečati mora dvostransko uradno razvojno pomoč, dokler ta ne bo predstavljala vsaj polovico celotne uradne razvojne pomoči; okrepiti mora tudi finančno podporo nevladnim organizacijam.
- Na naraščajoče pripisane stroške študentov se mora Slovenija odzvati z razvojem mehanizmov za spremljanje prispevka tujih študentov k razvoju njihovih držav.
- Vzpostaviti mora stalni mehanizem za ocenjevanje skladnosti politik za trajnostni razvoj - odprt, vključujoč in participativen v skladu z Agendo 2030.
- MZZ bi moralo ponovno vzpostaviti podporo malim nevladnim organizacijam na področju zagovorništva, krepitev zmogljivosti, ozaveščanja in globalnega učenja, ki pomembno prispevajo h krepitevi javne podpore razvojnim in humanitarnim politikam. MZZ bi moralo ponovno preučiti in zagotoviti podporo nacionalni platformi nevladnih razvojnih organizacij, da bi okrepila sektor nevladnih razvojnih organizacij na nacionalni ravni.

¹ https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZZ/Dokumenti/multilateral/razvojno-sodelovanje/e97207a3df/Smernice_za_sodelovanje_z_NVO-na-podrocju-MRS.pdf

- Za zagotovitev vključevanja obeh tematskih prednostnih nalog bi morale MZZ sprejeti smernice za vključitev enakosti spolov in zaščite okolja v Strategijo mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije. Poleg tega bi za zagotovitev popolne skladnosti s standardi in načeli morale pripraviti smernice za sodelovanje zasebnega sektorja v mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči.

SLOVENIJA Ā DEJANSKA IN NAPIHNJENA POMOĀ

(v milijonih Ÿ, konstanta 2019)

■ Napihnjena URP ■ Dejanska dvostranska URP ■ Vel'stranska URP

URP najmanj razvitim drĀavam NRD (v milijonih Ÿ, konst. 2019)

Leto	URP NRD	URP NRD (% BND)	URP NRD (% celotne URP)
2016	12.65	0.03	16.04
2017	13.17	0.03	18.88
2018	8.80	0.02	12.82
2019	9.48	0.02	12.09

URP kot % mobilizacije domaĀih virov MRD (v milijonih Ÿ, konst. 2019)

Leto	URP za MRD	MRD (% bilaterale)	MDV (% celotne URP)
2016	0.03	0.13	0.04
2017	0.00	0.00	0.00
2018	0.01	0.02	0.01
2019	0.05	0.17	0.06

NaĀin uresniĀevanja URP (v milijonih Ÿ, konstanta 2019)

Leto	Bruto dvostranska URP	Nepovratna sredstva	Posojila	Posojila (% bilaterale v celoti)
2016	27.05	27.05	0.00	0.00
2017	22.94	22.94	0.00	0.00
2018	24.06	24.06	0.00	0.00
2019	27.77	27.77	0.00	0.00

URP za podporo enakosti spolov (v milijonih Ÿ, konstanta 2019)

Leto	Dodeljena bilateralno	Pregledano v celoti	Nepregledano	NiĀ	Pomembno	Glavno	Pomembno (% pregledanega)	Glavno (% pregledanega)
2016	10.25	5.49	4.76	4.42	0.79	0.28	14.45	5.03
2017	10.40	4.39	6.02	2.81	1.30	0.27	29.69	6.27
2018	10.15	5.51	4.64	2.74	2.39	0.37	43.48	6.77
2019	11.26	6.96	4.29	3.87	2.50	0.60	35.88	8.56

URP za podporo civilnodruĀbenim organizacijam CDO (v milijonih Ÿ, konstanta 2019)

Leto	Nepovezано s CDO	S strani donatorice izbrane CDO	Za mednarodne CDO	S strani prejemnic izbrane CDO	Jedrna podpora za s strani donat. izbrane CDO	Jedrna podpora za mednarodne CD	Jedrna podpora za s strani prejem. izbrane CDO	Skupna bilat. podpora CDO, % bilaterale	Skupna bilat. podpora CDO, % celotne URP	Jedrna bilat. podpora CDO, % bilaterale	Jedrna bilat. podpora CDO, % celotne URP
2016	25.22	1.17	0.14	0.00	0.36	0.14	0.00	6.72	2.30	1.84	0.63
2017	21.05	1.25	0.13	0.00	0.36	0.14	0.00	8.23	2.70	2.17	0.71
2018	22.26	1.32	0.14	0.00	0.27	0.07	0.00	7.51	2.63	1.44	0.51
2019	25.54	1.68	0.20	0.00	0.26	0.08	0.00	8.02	2.84	1.22	0.43